

— Hranilnica ljubljanska se je zopet radodarna skazala. Na prošnjo, ki ste jo sl. vodstvu vložile gospá K. Bleiweisova in gospá E. Eiselnova, kterima so bile v nabiro milodarov za ranjene vojake odločene gornje Poljane, je namreč hranilnica v ta namen darovala lepi znesek od 500 gold. Gospodje uradniki hranilničini so pa še posebej dodali 43 gold. 20 kr.

— Konec šol v Ljubljani bode 15. dne prihodnjega meseca.

— Dopolniti imamo imenik v poslednjem listu imenovanega novega muzejnega odbora s tem, da za denarničarja je bil voljen gosp. A. Dimic.

— Prihodnjo nedeljo (1. julija) poje v trnovski cerkvi pri sv. maši ob 9. uri dopoldne slavnoznanstveni zbor čitalnice naše pod vodstvom gosp. Fabijana. Pela se bo Kempsterjeva maša v D-dur z orglami.

— Občespoštovani gosp. Luka Jeran je po dolgem potovanji se srečno iz Carigrada po morji pripehljal v Trst in odtod po železnici domú zdrav in vesel.

— Iz odbora „Matice“ smo za razglas sprejeli sledeče

Naznanilo Matice slovenske.

Zgodovina slovenskega naroda je dovršena. Konec tega tedna se prične razpošiljati g. poverjenikom z vljudno prošnjo, da jo blagovolijo razdeliti udom po imeniku, kterega s to knjigo vred prejmo. Udje imenik dobé s „koledarjem“ in „društvenim poročilom“ meseca septembra. Po 10. §. „Mat.“ pravil morajo družbeniki sami plačevati stroške za pošiljanje društvenih knjig, toraj jih prosimo, da g. poverjenikom povrnejo poštnino. Precej po razpošiljati prične se ta knjiga razprodajati po čitalnicah in bukvarnicah, kjer bode veljala 60 kr.; naj se toraj pri tajništvu kmalu oglasé sl. narodne čitalnice in bukvarji, kteri jo hočejo prodajati, ter naznanijo, koliko iztisov da želé prejeti; 8 kr. provizije se jim zagotavlja pri vsacem prodanem iztisu.

V imenu odbora Matice slovenske v Ljubljani 25. junija 1866.

Dr. Lovro Toman, prvosednik.

Anton Lézar, odbornik in tajnik.

„Zukunft“ in dolžnost Slovencev.

Kratke pameti je in celó nezrel politikar, kdor misli, da se kateri narod more omejiti s kitajskim zidom, da drugi od njega nič ne izvedó in on od drugih nič. Tem bolj piškava pa je taka misel, ako je narod še dalječ od tistega stanja, da more o sebi reči: „moja narodnost je dogotovljena; vsakdo njene pravice priznava v vsem.“ Dokler tega ni, ima narod vedno bojevati duševni boj, da naposled pravica obveljá. V to pa je treba pomočnikov na bojišču in sicer pravdosrednikov v različnih jezicah, da se resnica razlega na desno in levo. Kakor „Triglav“ in „Draupost“ na ožjem prostoru zagovarjata pravice Slovencev, tako na širocem polji v prestolnem mestu carevine naše časnik „Zukunft.“ Ta časnik je med vsemi novinami edin boritelj za pravo slovansko na Dunaji; iz Dunaja hodi v vse dežele avstrijske, da tó oznanuje resnico in pravico, in to je toliko potrebnije ondi, kjer nimajo nemškega lista, ki bi kosmatim nemškutarskim ušesom resno besedo povedal, kadar je treba. Zato je dolžnost Slovencev, da vsi, kterim srce bije za domovino in ki nemško besedo razumejo, z naročilom podpirajo „Zukunft“, da se brez skrbi more zdržati krepka. Vprihodnje bojo vse 4 strani vsaki dan polne novičine tvarine in pridne oglasiteljce vsega, kar se važnega po svetu godí na bojišču severnem in južnem in sicer po svetu na polji političnem, narodno-gospodarskem, slovstvenem itd. Za četrto leta

veljá „Zukunft“ 3 gold. 50 kr., na mesec dni 1 gold. 30 krajc. Vsak dan se more na novo naročiti, komur je drago.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Na Laškem se je začela vojska. Leta 1859. so bili Talijani srečni 24. junija v boji pri Solferinu; mislé, da jim bode sreča zopet tako mila kakor pred 7 leti, pričeli so v spomin onega dneva tudi zdaj 24. dne t. m. vojsko, — al spodletelo jim je. Iz pisma, ki ga zdolej naznanimo, se vidi, da je laški vojskovodja Lamarmora v pismu od 20. dne t. m. napovedal naši armadi vojsko v 3 dneh. In blizo tako je tudi bilo. Iz Verone je že 23. dne t. m. od vojskovodja naše armade došla novica, da so sovražnikove čete tisti dan po polnoči, 12 ur pred pretekom napovedanega obroka, na več mestih udarile čez reko Minčio (ki mejí našo Italijo), druge sovražnikove čete pa so tudi isti dan prestopile doljni Pad. In 24. dne t. m. ob 10. uri ponoči je nadvojvoda Albrecht iz glavnega stana v Zerbari že poslal sledečo naznanilo: Naša vojska je danes zjutraj prav zgodaj planila iz zašancanega tabora pri Veroni in je posedla vse višave St. Avgustina, Sone in Sommekampagne, na ktere se ni še vlegel sovražnik, in je, okrenivši se proti jugu, napadla talijansko armado. Po hudi bitki in veliki zgubi je naša armada na vseh stranéh sovražnika nazaj potisnila. Naposled smo z naskokom vzeli višavo Kustoca (Custoza) imenovano, in zato imenujem prvi ta boj „boj pri Kustoci.“ Vsa krdela borila so se z nenavadno hrabrostjo; zajeli smo mnogo topov in vjeli okoli 2000 talijanskih vojakov. — Iz tega kratkega naznanila se vidi, da je pri Kustoci bila krvava bitka. Koliko jih je smrt storilo na sovražnikovi strani, koliko na naši, koliko jih je tó, koliko tam ranjenih: to vse se danes še ne vé. Ker talijanska armada ni nič opravila, se je čez Minčio zopet umaknila nazaj. Če tudi se je morebiti v tej bitvi preliło mnogo krvi na naši strani, veliko veliko vredna je naši armadi že ta zavest, da je vojsko začela szmago. — Kaj dela Garibaldi s svojimi prostovoljci in kaj namerava, še nikjer ni duha ne sluha, ker to, kar „Moniteur“ pripoveduje, da bode predrl skozi Tirole in bavorski armadi nagajal, precej je neverjetno. Toliko iz bojišča na jugu. — Naj zdaj še povemo, kaj se je na laški strani godilo pred začetkom vojske: Tudi kralj talijanski je, kakor je drugej navada, razposlal svojemu narodu razglas, kterega s tem začenja, da pravi, da je minulo 7 let, ko je Avstrija na laške države udarila. „Jez sem zgrabil orožje, da branim prestol, slobodo svojega naroda, čast in imé talijansko, in se borim za pravo naroda talijanskega. Zmaga se je nagnila na stran pravične stvari, tako, da smo skor celo Italijo rešili; al vikši razlogi so nam branili, da nismo oslobodenja dovršili do konca. Ena najplemenitejših dežel ostala je v rokah Avstrije. Vendar nismo iznova hotli begati sveta. Začeli smo notranja dela dovrševati, javnemu blagru izvore odperati itd. Al Avstrija se je iznenade na naši granici začela jačiti in žugati nam z neprijateljskim obnašanjem. Na to nepravilno izazvanje odgovarjam zdaj s tem, da vnovič primem za orožje, a vi ste dali lep izgled, da ste tako hitro in tako navdušeno prihiteli v vrste armade in krdela prostovoljna.“ Potem pripoveduje razglas, da bi bila Italija rada šla v vladarski zbor, al da ga Avstrija ni hotla, in potem sklepa tako-le: „Talijani! Vlado države izročujem kraljeviču Karignanu in primem za meč od Goita, Pastrenga, Palestra in sv. Martino. Duša mi pravi, da bodem izpolnil, kar sem prisegel na grobu svojega velikodušnega očeta. Še enkrat hočem biti prvi vojak talijanske samostojnosti!“ —